

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-430/23-K

Název	Lesní mateřská škola Svatošky z. s.
Sídlo	nábřeží Jana Palacha 1139/40, 360 01 Karlovy Vary
E-mail	martina@svatosky-skolka.cz
IČO	03 756 122
Identifikátor	691 015 716
Právní forma	spolek
Zastupující	Ing. Bc. Martina Šilhánová
Zřizovatel	členové spolku Lesní mateřská škola Svatošky, z. s.
Místo inspekční činnosti	část pozemku p. č. 579, Karlovy Vary, k.ú. Doubí u Karlových Var
Inspekční činnost na místě	23. – 24. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost vykonávána podle § 174 odst. 7 školského zákona.

Charakteristika

Lesní mateřská škola Svatošky z. s (dále „škola“) vykonává činnost lesní mateřské školy a výdejny lesní mateřské školy od 1. září 2022. Škola výdejnu v době inspekční činnosti nevyužívala.

K datu inspekční činnosti se v jedné věkově smíšené třídě vzdělávalo 20 dětí, nejvyšší povolený počet byl zcela naplněn. Pro 12 dětí bylo předškolní vzdělávání povinné, jedno z nich mělo odloženou povinnou školní docházku. Škola vzdělávala jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a jedno s odlišným mateřským jazykem.

Škola s celodenním provozem od 8:00 do 16:30 hodin realizuje předškolní vzdělávání na pronajatém pozemku v okrajové části města v blízkosti lesa. Zázemí tvoří jurta, maringotka, hygienická základna a zastřešená terasa se stoly a židlemi poskytující dětem místo ke stravování a vzdělávacím činnostem.

Informace o činnosti školy jsou dostupné na webových stránkách svatosky-skolka.cz a v zázemí školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry rozvoje školy jsou stanoveny ve školním vzdělávacím programu, dlouhodobou vizí je rozvíjet osobnost dětí v souladu s principy lesní pedagogiky, vycházet z respektujícího přístupu a podporovat environmentální vzdělávání. K naplňování filozofie lesní mateřské školy odpovídá především vhodné prostředí školy a funkční materiální vybavení. Někteří zaměstnanci se postupně ztotožňují se směřováním školy, cíle se daří naplňovat zatím jen částečně.

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla jmenovaná do funkce v roce 2022. Kontrolní a řídicí systém školy dosud není nastaven jednoznačně a transparentně, realizované mechanismy k organizování činnosti školy nemají pozitivní dopad na kvalitu vzdělávání. Ředitelka neprovádí systematické hodnocení práce pedagogů a neposkytuje jim efektivní zpětnou vazbu. Na jednání pedagogické rady převládá řešení spíše organizačních záležitostí školy, menšinou jsou projednávány vzdělávací výsledky dětí se snahou zajistit co nejvhodnější podporu. V rámci vedení pedagogického procesu a rozvoje kvality vzdělávání chybí důsledná metodická podpora ze strany ředitelky. Vzdělávací proces není provázán s funkčním hodnocením. V oblasti metod a forem (např. převládají frontální činnosti bez diferenciací vzdělávání) škola zcela nenaplnuje školní vzdělávací program. Vzdělávání není uskutečňováno podle všech podmínek stanovených ve školním vzdělávacím programu (např. stravování dětí). Záznamy v třídní knize prokazují činnosti pro povinné předškolní vzdělávání, které je ale většinou nesprávně realizováno v odpoledním vzdělávacím bloku. Nad rámec školního vzdělávacího programu škola vhodně podporuje rozvoj pohybových dovedností nabídkou plavání a bruslení.

Vzdělávání zajišťuje ředitelka a učitelka s odbornou kvalifikací, rozsah jejich přímé pedagogické činnosti doplňuje nepedagogický pracovník s kvalifikací chůvy. V případě většího počtu přítomných dětí dohled nad dětmi nepravidelně vykonává i další nepedagogický pracovník. Ředitelka zajistila v průběhu školního roku na základě doporučení školského poradenského zařízení asistenta pedagoga, který v době inspekční činnosti neměl odbornou kvalifikaci. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se vzdělávala zejména ředitelka, ostatní pedagogičtí pracovníci se dalšímu vzdělávání věnovali minimálně.

Venkovní prostor vyhovuje potřebám dětí, umožňuje provádění vzdělávacích činností, poskytuje dětem přírodní zákoutí ke hře, pěstitelským i konstruktivním činnostem či relaxaci. Okolí školy vytváří dětem velmi dobré podmínky pro orientaci v lesním prostředí, zvyšování jejich fyzické zdatnosti a rozvoji pohybových dovedností. Přírodní lokalita, kde se škola nachází, nabízí pestré možnosti vycházek s dětmi a vhodně podporuje environmentální vzdělávání. Vybavení hračkami, pomůckami a materiálem odpovídá počtu dětí i jejich věku. Pod zastřešenou pergolou mají děti dostatek místa k výtvarným a pracovním činnostem nebo deskovým hrám.

Děti nebyly v průběhu vzdělávání v přiměřeném rozsahu vždy poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví a o rizicích při realizovaných činnostech, např. před trháním jedovatých květin nebyly na riziko upozorněny učitelkou.

Zákonní zástupci všech dětí nemají zájem o poskytování školního stravování z výdejny lesní mateřské školy, proto škola se zákonnými zástupci uzavřela dohodu o náhradním stravování. V době inspekční činnosti přesnídávku a částečně pitný režim připravovali svému dítěti rodiče, oběd a odpolední svačina byla organizačně zajištěna třetími osobami mimo kompetenci školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve věkově smíšené třídě bylo vzdělávání realizováno zpravidla ve shodě s plánovanými cíli, motivace vycházela z objevování světadílů. Pedagogický styl byl respektující a naslouchající, ale vlídnou vstřícnost si většina dětí vyložila jako příležitost k nedodržování pravidel zejména v případě, kdy se učitelka nevhodně delší dobu věnovala administrativě a přípravě pomůcek, na vycházce se děti spíše stranila. V průběhu vzdělávání často přebírala hlavní iniciativu chůva, vnímala potřebu změny rytmu a forem vzdělávání, aby děti udržely pozornost. Při nepřímo řízených činnostech, např. u prohlížení knih, učitelky podněcovaly děti k rozhovoru, někdy pomáhaly dětem rozvíjet námětové hry, při pracovních činnostech dbaly na bezpečnost. Vzhledem k nastavenému harmonogramu dne a pozdějšímu příchodu do mateřské školy neměly některé děti dostatek času pro rozvinutí a dokončení spontánní hry.

V průběhu dne učitelky byly převážně trpělivé, hovořily s dětmi klidným hlasem, naslouchaly a projevovaly zájem o každého z nich. Většinou poskytovaly dětem zpětnou vazbu k jejich činnostem a dovednostem. Málo však byla uplatňována adekvátní zpětná vazba od pedagogů směrem k dětem při nevhodném chování a vyjadřování. Děti nebyly cíleně podněcovány k aktivnímu sebepojetí, sebevědomí a seberefexi prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení. Pevnou oporou režimu dne byl každodenně uskutečňovaný ranní kruh, který byl využíván k podpoře souměrnosti, seznámení s denním tématem, důraz byl kladen i na opakování pravidelných rituálů a činností, např. logopedické prevence. Učitelkami byla při řízených činnostech preferována méně efektivní frontální forma práce s dětmi, aktivní přístup chůvy byl účelně využit k realizaci skupinového vzdělávání. Během inspekční činnosti nebyly zpravidla zaznamenány kooperativní činnosti, které by děti cíleně vybízely ke spolupráci. Podnětné přírodní prostředí umožňovalo dětem poznávání života kolem sebe v přirozených souvislostech, vzdělávací proces byl ale spíše založen na intuici, než na promyšlených vzdělávacích metodách s využitím pestré škály nabídek a forem práce s rozdílnou úrovní obtížnosti.

Podpora pohybových dovedností a fyzické zdatnosti byla postavena především na přirozeném celodenním pohybu v přírodě, což dostatečně korespondovalo s podporou

hrubé motoriky. Děti využívaly k pohybu přírodní překážky v areálu školy i v lese (např. terénní nerovnosti, kmen stromu). Méně bylo zařazováno cílené zdravotně preventivní cvičení. Na pobyt v přírodě mimo území školy děti odcházely bez dostatečného vybavení, např. nepromokavého oblečení. Na proměnlivé počasí učitelky nevhodně reagovaly změnou cíle vycházky (zůstat blíže k zázemí) namísto řádného vybavení proti deštivému počasí. Při pobytu venku převládala spontánní činnost dětí, vzdělávací aktivity byly nabízeny minimálně. Při přesunech a organizaci činností v přírodě byly aktivnější spíše nepedagogické pracovnice, které cíleně procvičovaly u dětí dodržování nastavených pravidel a plnění pokynů zábavnou formou.

Odpolední odpočinek neprobíhal podle individuálních potřeb dětí. Dvě mladší děti uspávala v maringotce učitelka, ostatním dětem ve venkovním prostředí plném rušivých podnětů nebyla dopřána možnost odpočinku. Děti byly vzdělávány chůvou, která neměla metodickou oporu učitelky a nedokázala usměrnit chování dětí. Při poslechu pohádky některé děti nebyly pozorné, zabývaly se jinou činností a nevhodně rušily chůvu i ostatní děti při četbě. Následně se věnovaly řízené výtvarné a pracovní činnosti, která směřovala k naplňování vzdělávacích cílů povinného předškolního vzdělávání, avšak bez žádoucí diferenciací.

Děti byly v oblasti hygieny zpravidla samostatné, učitelky je v průběhu dne vybízely k občerstvení nápoji, avšak chyběla důsledná kontrola, protože některé děti pily minimálně, navíc na pobyt venku mimo území školy odcházely bez pití. Při stravování nebyly vedeny ke kultuře stolování, nepořádek na stolech, jejich vzájemné hlasité překřikování, nedbalé sezení u stolů a držení lžice měly negativní vliv na atmosféru u jídla. Rituál zklidnění s přáním dobré chuti neplnil účel, neboť některé děti se již věnovaly jídlu a některé situaci ani nezaznamenaly.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola poskytuje podněty k rozvoji osobnosti dětí, většinou však pouze intuitivně směřuje k naplňování klíčových kompetencí potřebných pro předškolní věk. Děti se v přírodním terénu pohybují obratně a s jistotou. Dokáží rozvíjet zvolené aktivity, uplatňují dříve získané znalosti, v menším počtu (dvojice) se zpravidla umí dohodnout na postupu. Zvládají jednoduché pracovní úkony, většina dokáže reagovat na pokyny učitelek. Děti umí pojmenovat věci kolem sebe, obzvlášť v přírodním prostředí, přiměřeným způsobem vyjadřují svoje myšlenky. Neuvědomují si však vždy, co je pro ně nebezpečné a jak se nebezpečí vyhnout. Přestože v době inspekční činnosti se děti vzdělávaly již větší část školního roku, neměly některá režimová pravidla ještě upevněna, např. při příchodu nebo stravování.

Učitelky zpracovávají pedagogickou diagnostiku, ale nastavený způsob vyhodnocování individuálních pokroků dětí v jejich rozvoji a učení nebyl základem pro plánování vzdělávací nabídky. Tyto informace bez konkrétních písemných závěrů nevypovídaly o zkvalitňování individualizovaného vzdělávání dětí.

Vstřícné vzájemné vztahy přispívají k otevřenosti vůči zákonným zástupcům, škola klade velký důraz na vzájemnou spolupráci. Nastavený vnitřní i vnější komunikační systém funguje dobře, informace jsou sdíleny všemi účastníky vzdělávání, tím je podpořeno vstřícné klima školy. Pedagogičtí pracovníci v průběhu inspekční činnosti informovali rodiče o průběhu vzdělávání. Děti si obohacují poznatky také při návštěvě divadla, několikrát v průběhu školního roku navštěvují domov seniorů, pro které připravují kulturní vystoupení nebo se společně věnují pracovním či výtvarným činnostem.

Závěry

Silné stránky

- Materiální podmínky vhodně využívané dětmi a přírodní prostředí umožňují plnohodnotně naplňovat filosofii lesní mateřské školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní a hodnoticí mechanismy nevedou k zajištění kvality předškolního vzdělávání, nejsou přijímána účinná opatření, ředitelka školy neposkytuje pracovníkům metodickou a didaktickou podporu.
- Při vzdělávání nejsou systematicky využívány pestré metody a formy práce, které by poskytly dětem prostor pro kooperaci ve skupinách a podporovaly jejich touhu učit se novým věcem.
- Informace o individuálních výsledcích vzdělávání dětí nejsou systematicky využívány pro přípravu diferencované a individualizované vzdělávací nabídky.
- Absence formativního hodnocení a podpory sebehodnocení či vrstevnického hodnocení neposkytuje zpětnou vazbu dětem o jejich úspěšnosti a učitelkám o účelnosti nabízených činností.
- Do vzdělávacího procesu nejsou dostatečně zařazována zdravotní cvičení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit kontrolní a hospitační činnost školy, stanovovat a vyhodnocovat opatření směřující ke zkvalitňování pedagogického procesu, včetně využívání různých metod a forem vzdělávání.
- Vzhledem k věkově smíšené třídě plánovat a realizovat diferencovanou vzdělávací nabídku, která by zohlednila nejen věk dětí, ale také jejich dosažené individuální schopnosti, znalosti a dovednosti.
- Dbát na vyváženost i vzájemnou provázanost spontánních a řízených didakticky zacílených činností.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast moderních metod a forem práce s dětmi a na formativní hodnocení.
- Důsledněji vyžadovat samostatnost dětí při pravidelných každodenních organizačních činnostech (připravit si batoh, vyndat a pověsit ručník apod.).
- Vést děti ke kultuře stolování včetně nabídky používání příborů a zajistit jim účinný pitný režim.
- Věnovat pozornost preventivním zdravotním cvikům.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy nedosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zápis z ustanovující schůze spolku „Lesní mateřská škola Svatošky, z. s.“ z 6. listopadu 2014
2. Jmenování ředitelky Lesní mateřské školy Svatošky s účinností od 1. září 2022
3. Stanovy spolku Lesní mateřská škola Svatošky, z. s., aktualizace 18. ledna 2022
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 15. května 2023
5. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti
6. Školní řád účinný od 1. září 2022
7. Školní vzdělávací program účinný od září 2022
8. Třídní kniha vedená ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti
9. Evidence docházky dětí ve školním roce 2022/2023 vedená k datu inspekční činnosti
10. Pedagogická diagnostika dětí včetně portfolií vedené ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti
11. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti
12. Hospitační záznamy ředitelky školy vedené ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti
13. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků včetně osvědčení o absolvovaných vzdělávacích akcích
14. Dohoda o náhradním stravování
15. Smlouva o zajištění výchovně-vzdělávacích aktivit v Lesní mateřské škole Svatošky
16. Dokumentace bezpečnosti a ochrany zdraví vedená k datu inspekční činnosti
17. Zápis z jednání s ředitelkou školy z 24. května 2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž

se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jaroslava Petlíková, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Puterová, školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.